

BÀI 1: LỊCH SỬ LÀ GÌ?

CHƯƠNG 1: TẠI SAO CẦN HỌC LỊCH SỬ?

MÔN: LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÝ – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO - LỚP 6

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Giải bài 6 trang 7 sách bài tập Lịch sử 6- Chân trời sáng tạo.

Đọc văn bản bên dưới và cho biết:

Lăng mộ vua Ai Cập Tu-tan-kha-mun (1341 TCN - 1323 TCN) được phát hiện năm 1922. Khi mở quan tài ra, xác ướp vẫn còn nguyên vẹn.

Theo các văn bản của Ai Cập cổ đại, Tu-tan-kha-mun chết vào năm 19 tuổi, sau khi trị vì 9 năm. Tại sao ông vua này lại chết khi còn rất trẻ, liệu có phải ông ấy bị giết chết không?

Khám nghiệm xác ướp lần đầu tiên vào năm 1924, các nhà khảo cổ học phát hiện Tu-tan-kha-mun cao 1,68 m, cơ thể gầy gò, hàm trái có một vết cắt, xương sống bị cong nên dáng đi của ông có thể hơi gù.

Năm 1968, kết quả chụp X-quang cho thấy: Xác ướp có một vết thương ở má trái, hơi bị hở hàm ếch và có vài mảnh xương trong khoang não. Nghi vấn đặt ra: Liệu có ai đó đã dùng vật nặng đánh mạnh vào đầu, giết chết vị vua này?

Nửa thế kỉ trôi qua, vào năm 2005, máy chụp cắt lớp CT Scan của y khoa hiện đại chụp ra 1700 hình ảnh từ xác ướp, giúp phục dựng lại khá chính xác khuôn mặt vua Tu-tan-kha-mun, phát hiện thêm bàn chân bên trái bị gãy rất nặng và bị nhiễm trùng trước khi chết.

- Bí ẩn nào về vị vua này mà khoa học lịch sử cần phải làm sáng tỏ?

- Tư liệu chữ viết cung cấp những thông tin gì? Kể tên những tư liệu hiện vật có trong câu chuyện. Đó có phải là những tư liệu gốc không? Tại sao?

- Những ngành khoa học nào hỗ trợ giải mã tư liệu? Kết luận của các nhà khoa học lần lượt thay đổi như thế nào trên cơ sở giải mã tư liệu?

Phương pháp:

Dựa vào thông tin đoạn văn trên và tư duy.

Tìm ra các từ khóa trong bài

Lăng mộ vua Ai Cập Tu-tan-kha-mun (1341 TCN - 1323 TCN) được **phát hiện năm 1922**. Khi mở quan tài ra, xác ướp vẫn còn nguyên vẹn.

Theo các văn bản của Ai Cập cổ đại, **Tu-tan-kha-mun chết** vào năm **19 tuổi**, sau khi trị vì 9 năm. Tại sao ông vua này lại chết khi còn rất trẻ, liệu có phải ông ấy bị giết chết không?

Khám nghiệm xác ướp **lần đầu tiên** vào năm **1924**, các nhà khảo cổ học phát hiện Tu-tan-kha-mun **cao 1,68 m**, cơ thể **gầy gò**, **hàm trái có một vết cắt**, xương sống bị cong nên dáng đi của ông có thể hơi **gù**.

Năm **1968**, kết quả chụp X-quang cho thấy: Xác ướp có một **vết thương ở má trái**, hơi bị **hở hàm ếch** và có vài **mảnh xương trong khoang não**. **Nghi vấn** đặt ra: Liệu có ai đó đã dùng vật nặng đánh mạnh vào đầu, **giết chết vị vua này?**

Nửa thế kỉ trôi qua, vào năm **2005**, máy chụp cắt lớp CT Scan của y khoa hiện đại chụp ra 1700 hình ảnh từ xác ướp, giúp phục dựng lại khá chính xác khuôn mặt vua Tu-tan-kha-mun, phát hiện thêm **bàn chân bên trái bị gãy** rất nặng và bị **nhiễm trùng trước khi chết**.

Năm **2010**, dựa trên kết quả **giám định DNA** từ **xương, răng** của xác ướp, các nhà khoa học đã đi đến kết luận: Cha mẹ của vua Tu-tan-kha-mun là anh em cùng huyết thống, đó là nguyên nhân gây ra **lỗi gen - hở hàm ếch, chân vòng kiềng**, gây **nhiễm trùng xương** ở bàn chân trái. Ông vua này còn **bị bệnh sốt rét**. Đó là những **nguyên nhân dẫn đến cái chết của Tu-tan-kha-mun**.

Cách giải:**1. Bí ẩn về vị vua Tu-ta-kha-mun mà khoa học lịch sử cần phải làm sáng tỏ:**

Nghi vấn về cái chết của vị vua Ai Cập -> liệu nhà vua có bị giết chết hay không? Bởi vì khi mở quan tài ra thì xác ướp vẫn còn nguyên vẹn và vị vua chết khi còn rất trẻ.

2.

* Tư liệu chữ viết cho biết:

Vua Tu-tan-kha-mun chết vào năm 19 tuổi, sau khi trị vì 9 năm, vị vua đó chết khi còn rất trẻ

* Những tư liệu hiện vật: cơ thể vua Ai Cập Tu-tan-kha-mun

Đó là những tư liệu gốc, bởi vì đến sự kiện lịch sử có thật (vua Tu-ta-kha-mun chết), liên quan đến nhân vật lịch sử và có thời điểm, thời gian diễn ra cụ thể.

3.

* Những ngành khoa học hỗ trợ giải mã tư liệu: khoa học lịch sử (khảo cổ học), y học (khám nghiệm tử thi, chụp X-Quang, giám định DNA)

* Kết luận thay đổi:

- Năm 1968, kết quả chụp X-quang cho thấy: Xác ướp có một vết thương ở má trái, hơi bị hở hàm ếch và có vài mảnh xương trong khoang não. Nghi vấn đặt ra là liệu có ai đã dùng vật nặng đánh vào đầu, giết chết vị vua này?

- Năm 2005, máy chụp cắt lớp CT Scan của y khoa hiện đại chụp ra 1700 hình ảnh từ xác ướp, giúp phục dựng lại khá chính xác khuôn mặt vua Tu-tan-kha-mun, phát hiện thêm bàn chân bên trái bị gãy rất nặng và bị nhiễm trùng trước khi chết.

- Năm 2010, dựa trên kết quả giám định DNA từ xương, răng của xác ướp, các nhà khoa học đã đi đến kết luận: Cha mẹ của vua Tu-tan-kha-mun là anh em cùng huyết thống, đó là nguyên nhân gây ra lỗi gen - hở hàm ếch, chân vòng kiềng, gây nhiễm trùng xương ở bàn chân trái. Ông vua này còn bị bệnh sốt rét. Đó là những nguyên nhân dẫn đến cái chết của Tu-tan-kha-mun.